

Hüseynbala Mirələmovun yenidən qələmə aldığı "Eşqin rəngləri" romanından parçalar qəzetimizin ötən saylarından oxuculara təqdim edilib. Yazıcının eyniadlı kitabı yaxın günlərdə işıq üzə görəcək.

(Əvvəlki ötən saylarımızda)

Müəllif -
Gülçin - 32 yaşında, istedadlı rəssam
Böyükkişi - 35 yaşında, Gülçinin əri
Kələm - 35 yaşında, Böyükkişinin müdiri

Gülçin

Bu axşam deniz sahilindəki məşhur qalereya adamla dolub-daşdı. Bu gün bura mənim son əsərlərimin sergiləndiyi sənət məkanından çox, ruhların səssiz danışdığı, rənglərin insan qəlbinə nüfuz etdiyi mistik, cazibəli bir yere dönmüşdü. Vaxtaşırı yandırılıb-söndürülən yumşaq sarı işıqlar tabloları canlı kimi göstərirdi. Divarlarda asılan əsərlərim sadəcə rəsmlər deyildi - onların hər birinin arxasında keçilmiş bir ömür, çəkilmiş ağrı-acılar, üzde donub qalmış gülüşlər və rəng çalarlarının dərinliyində yatan fəryadlar vardı.

Əsərlərimi, tablolarımı seyr edən qonaqların gözlərində təəccüb, sənət sevgisi ilə bərabər heyrət də görünürdü. Bu axşam bu sərgidə ruhumun labirintindəki gizli xəzinələr, məhrəm sirlərimin rənglərdəki inikası nümayiş etdirilirdi.

Geyimim sadə idi. Ağ ipəkdən tikilmiş uzun, qoluaçıq zərif don geyinmişdim. Dəlgəli saçlarım sərbəst şəkildə çiyinlərimdə ləpələnirdi, yüngül makiyaj çəkmişdim, bu axşam təbii və canlı olmaq istəmişdim. Mən bu axşam təkə bir rəssam deyildim, elə öz əsərlərimin içindən çıxıb gəlmiş bir obraz idim.

Əhvalım necə olduğunu isə tam təsvir edə bilmirəm. Olumla ölümün arasındakı incə sərhəddə dayanmış biri kimi hiss edirdim.

Ətrafımda çoxlu insanlar vardı, amma içimdə dərin bir tənəliğin yaratdığı boşluqla üz-üzə idim. Divarlara asılmış tablolar sanki mənim yerimə nəfəs alır, yaşıyırdı, mən isə bu gün yavaş-yavaş yoxa çıxırdım. Tablolarımdakı rənglərə bütün ruhumu hopdurmuşdum, amma indi onların qarşısında durarkən özümə yad biri kimi baxırdım. Son dayanacaq kimi hiss edirdim bu sərgini, sanki bundan sonra hansısa sirli bir qüvvəmi, bəyaz bir mələkmi məni güclü qanadlarına alıb uzaqlara, lap uzaqlara aparacaqdı.

Rəsmlərimə baxıb düşündüm, sənət çox möhtəşəm bir şeydir, səndən sonra dünyada qalan tək mənəvi varidətdir, qiymətli mirasdır. Hər hansı yaradıcı bir insandan sonra onun yaratdığı sənət əsərləri onun bu dünyadakı varlığını təsdiqləyən, bir zaman bu yer üzündən keçib getdiyini sübut edən yeganə dəlillər olaraq qalır.

Bu tabloların hər biri, bu rəsmlər mənim övladlarım kimidir. Mənim övladım illər öncə dünyaya gələr-gəlməz, mələk kimi əllərimdən uçub getmişdi. Və bundan sonra heç vaxt uşağım olmayacaqdı. Ona görə də bu tabloların üzərinə çəkdiyim ən incə cizgi də övlad təbəssümü kimi mənə əziz və dəyərlidir. Bu əsərlər

Hüseynbala MİRƏLƏMOV

mənim balalarımdır. Və mənə niyəse elə gəldi ki, bir gün bu dünyadan yoxa çıxanda bu balalar məndən ötrü dənizə qaçsınlar. Gözüm doldu, yuxarı tavana baxdım, özümü sıxdım ki, yaş yanığımdan süzül-məsin. Tədbirin konseptinə uyğun olaraq açıq mikrofona yaxınlaşıb sərgiyə gələnləri salamladım:

- Hər birinizə bu axşam burada olduğunuz üçün sonsuz təşəkkürümü bildirirəm, varlığınıza bu sərgiyə gözəllik qatır. Burada sergilənən əsərlər mənim iç dünyamın səssiz dilidir; fırça ilə söyləyə bildiklərim sözle ifadə edə bilmədiklərimdən doğulub. Hər rəng, hər çalar, hər tablo, hər əsər yaşadığım duyğulardan, sevgidən, həsrətdən doğulub. Bu sərgi yalnız mənim deyil, həm də hər tablonun qarşısında dayanıb o rəsmlərdə öz hekayəsindən bir parçanı görən hər birinizindir. Əgər hansısa tablomda özünüzdən, həyatınızdan bir parça tapa bilərsiniz, deməli, çox yaxşı bir dialoq qura bilmişik...

Həmməni alqışladı, ondan sonra sərgiyə gələnlərə qarışdı.

Gülümseyərək mənə yaxınlaşan hansısa müxbirin sərgi ilə bağlı suallarını cavablandırırdım. Jurnalist aralanıb gedəndən sonra təəccüblü də olsa, gözüm Böyükkişiye sataşdı. Onu sərgiyə dəvət etməmişdim, amma burada idi. Əlləri cibində bir rəsminin qarşısında dayanıb baxırdı, baxışlarında həmişəki kimi hansısa duyğu sezilmirdi, sadəcə bir boşluq vardı. Məni gördü və ehtiyatla yaxınlaşdı.

- Gülçin... Sərgin möhtəşəmdir, təbrik edirəm.

Sonra bir az susdu. Baxışlarını qaçırdı. Ardınca əlavə etdi:

- Ümid edirəm, indi sevdinin adamla xoşbəxtsən.

Gülümsemədim. Amma qəlbimdə dərin bir sakitlik vardı. Ona baxaraq sakit səslə dedim:

- Bəzən xoşbəxtlik bir insanla deyil, onun yoxluğu ilə başlayır. Sən heç vaxt məni anlamadın, Böyükkişi. Mən də anlamam üçün dayanmadan çalışdım. Amma zamanla başa düşdüm ki, bəzən ən böyük anlayış elə uzaq durmaqdır. Mən səni bağışladım. Özümü də. Bu sərgi yalnız mənim hekayəmdir. Yəqin ki, sən xoşbəxtsən...

O, başını təsdiq mənasında yellədi və əlavə etdi:

- Evlənməmişəm, İlkənə ilə övlad gözle-yirik. Bura səni təbrik etməyə gəldim və düşünürəm ki, mənə kin bəsləmərsən, nifrət etmərsən. Buraya gələrək sənə son dəfə görüşüb halallıq almaq istədim...

- Qətiyyəni, sənə niyə kin bəsləməliyəm? - dedim. Arvadına da, sənə də, doğulacaq körpənizə də xoşbəxtlik arzulayıram.

Bundan sonra Böyükkişi minnətdarlıq edib bir kölgə kimi sərgidən yox oldu...

Sərgidəki insanlar, sənətsevərlər ikibir, üç-bir dayanıb rəsmləri müzakirə edir, aralıq yaxınlaşıb məni təbrik edirdilər.

Qapıya yaxın tərəfdə mənə tanış və doğma bir simanı gördüm - Nəmət də gəlmişdi. Onun baxışları hər zamankı kimi sakit idi, amma içində təlatüm olduğunu bilirdim. Yanıma gəldi, səmimiyyətlə görüşdük. Məni ürkədən təbrik etdi.

- Nəmət, yaxşı ki, gəlmişsən, düşünürdüm, bəlkə məndən inciməmiş, gəlməzsən.

O, başını yüngülcə yellədi:

- Səndən heç vaxt inciməmişəm, Gülçin. Son dəfə sənə klinikada görüşüb ayrılanda da dedim ki, əgər bir gün bu həyatın yolları sənə yorsa, bil ki, mənim yanıma gələ bilərsən, üreyimin qapısı həmişə sənə açıqdır. Sadəcə bir baxışın, bir kəlmən kifayətdir ki, ömürlük sənənin yanında olum... Sərgin isə möhtəşəmdir, sən artıq rəssam kimi zirvədəsən!

Ona təbəssümlə cavab verdim:

- Çox sağ ol, əzizim. Sənə gələnlər bilirmə, o qapını da mənə daim açıq saxladığın üçün təşəkkür edirəm, amma artıq uzun bir yola çıxacağam və o yolda tək addımlamağı düşünürəm. O yolu tək çıxıb getməliyəm... Sən mənim yaddaşında xilaskar bir mələk kimi qalacağsan, çünki ən çətin vaxtlarımda yanımda olmusan, mənə dəstək verməmiş. Sərgimə gəldiyi üçün də sağ ol, Nəmət... Sən mənə Allahın bəxş etdiyi nemət dostlarıdansa...

Nəmət dostyana məni qucaqladı, yanağımdan öpdü. Vidalasıb bir azdan başqa bir yerə gedəcəyini söylədi, qalereyadan çıxdı gəldi...

Gözüm qeyri-ixtiyari sərgi salonunun qapısına zilləndi.

Yalçın içəri daxil oldu. Qapıdan girən kimi də gözləri birçə anda o qədər insanın içində məni axtarıb tapdı. Baxışlarındakı ifadəni sözlərlə izah etmək mümkün deyildi. Gözlərində sevgi də vardı, itki də, həsrət də, ehtiras da, peşmanlıq da...

Mən yanımdakı dostlardan aralandım, çünki bilirdim ki, yanıma gələcək. Elə də oldu, iti addımlarla mənə yaxınlaşdı.

- Gülçin...

Səsi titirəyirdi.

- Sərgin olduğunu mətbuatdan öyrənməmişəm, bəs mənə niyə xəbər verməmişəm? Nəçə vaxtdır səndən zəng gözləyirəm, demirdin ki, özüm zəng edəcəyəm, mənə yığma, mən də ona görə üreyim partlayırdı, sənə zəng edirdim, telefonun qapalı idi. Bir neçə dəfə emalatxanana da

Eşqin rəngləri

R o m a n d a n h i s s ə

gəlməmişəm, qapın bağlı idi. Yaxşı ki, sərgi ilə bağlı elan qarşıma çıxdı, yoxsa səni haradan tapacaqdım? Niyə belə edirsən, Gülçin, axı sən mənə son görüşümdə emalatxanada dedin ki, bir neçə gün sərginə hazırlaş və sonra mənə çağıracaqsan yanına? İnanırsan, hər dəqiqə səndən zəng gözləmişəm mən!

Baxışlarını onun gözələrinə zillədim. Onun gözələrinin dərinliklərində dolmuş yaşları, boğazında duyulmuş sözleri gördüm. Sonra sakitcə, nəzakətlə, amma tamamilə aramızda keçilməz sərhəd çəkən bir təbəssümlə dedim:

- Nilüfer necədir? Hamiləliyi nəçə keçir? Sənin sevgin indi arvadına və övladına lazımdır. İndi səni gözələyən, çağırən bir qadının var, mənəm zəngimi nəhaq gözələyirsən, Yalçın... Bilirsən, gec de olsa, anladım ki, sən mənəm həyatımın bütün fəsilləri idin, amma mən sənin hekayəndə sadəcə bir mövsüm idim. İndi sənin üçün qarşıdan başqa fəsil gəlir...

Yalçının gözü doldu, nəse demək istədi, udqundu, susdu. Nə deyəcəyini bilmədi. Sadəcə baxdı, ardınca gözələrinin mənədən qaçırdı. Dözməyib asta səslə dedi:

- Axı özün də bilirsən ki, səni necə sevirəm, Gülçin, ailəmin yanında olduğum kimi, sənin yanında da olacağımı demişəm həmişə...

- Yalçın, qarşımda uzun bir yol var və biz orada qoşa addımla bilməyəcəyik... Ömrü kitabımızdakı qoşa fəsimiz bitdi... Bizim çilgün, unudulmaz sevgimizdən qalan yeganə yadigarlar bu sərgidəki kimi və sənin də olduğun bezi tablolarıdır... Mən çox istərdim ki, bizim birgə övladımız olardı, amma bu qətiyyəni mümkün deyildi. Səni və sevgimizi təsvir etdiyim rəsmləri ömrünə bəxş etdiyim övladları kimi düşün, Yalçın... Onlara baxanda həmişə səni xatırlayırsan...

Yalçın nəse demək istədi, yanımıza yaxınlaşan qonaqlara görə sözünü saxlamalı oldu...

Sakitcə oradan uzaqlaşdım. Axsamın finalında salovun işıqları bir-bir sönməyə başladı. Əvvəldən belə planlaşdırılmışdı. Sərginin sonuna bir süprizə tablo saxlanmışdı. Təkcə bir işıq qaldı, gur proyektor salonun mərkəzindəki üstüörtülü son tabloya yönəlmişdi. Bütün qonaqların diqqəti proyektorun işıqlandırığı üstü ağ parça ilə örtülmüş rəsme yönəldi. Örtük yavaşca sürüşüb düşdü və hamı heyətlə ičinə çəkərək "Eşqin rəngləri" adlı tablomu seyr etməyə başladı...

...Tabloda gənc bir rəssam qadın əlinə üzərindəki rəngləri bir-birinə qarışmış palitrası ilə üzünə dənizə doğru gedirdi. Rəssam qadının əynində ağ don vardı, palitrasının üstündə axıb qarışmış rənglər donuna, üst-başına bulaşmışdı. Eynilə həyatında yaşadığı dəlicəsinə eşqin rəngləri kimi... Gözləndəmi bu gənc qadının təsvirində, qürubə ənənə günəşin tünd narıncı işığı və kölgələrin kontrastını rəsmdə ele incəliklə və gözəl işləmişdim ki... Üzü dənizə tərəf gedən bu qadın artıq insanlardan imtina edib dənizə qaçmağa qərar verən su perisində bənzəyirdi... Bir vaxt qayıqların üstündə Yalçınla baş-başa xoşbəxt anlar keçirəndə ona danışdığım su perisinə...

Bütün salon bu gözəlliyi heyranlıqla izləyirdi və mən bu mənzərə qarşısında son dərəcə xoşbəxt idim... Baxışları o tabloda qoşa bilmirdi. Elə bil hər kəs orada özündən nəse tapmışdı. Hətta qaranlıq olsa da, Yalçının necə heyranlıqla rəsme baxdığını da görə bildim... Və mən bilirdim: bu mənim vida tablom idi...

Hamının başının rəsme qarışdığı o vaxtda mən sərgidən çıxmaq üçün heç kimə görünmədən arxadakı qapıya tərəf yönəldim. Qaranlıqda yəqin ki, heç kim çıxmağımın fərqi de varmadı...

Addımlarım yüngül idi, sakit küçələrlə gedirdim, ayaqqabımın taqıqlısını eşidirdim... Nə qədər və necə getdiyimi bilmədim, bir də onda ayıldım ki, ayaqqabımın dabanı quma batır...

Dənizin vahiməli uğultusu, küləyin titrək nəfəsi eşidilirdi. Yavaşca ayaqqabılarımı da çıxarıb kənara atdım, sevgilim dəniz eşqlə qollarını açıb mənə çağırırdı... İçimdəki əlovu yalnız dənizin təmənnaş, pak və sərin suları söndürə bilərdi. Beynimdə bir türk şerqisi aramsız şəkildə oxunurdu:

*Unutma ki dünya fani,
Veren Allah alır cəm...
Bən nəsil unurturam səni
Cən bədənən çıkmayınca...*

Ətrafda heç kim yox idi, ayın işığı dənizin bəyaz ləpələri üzərində almaz kimi bərk vururdu. Yalnız biz idik - dəniz, ətrafı qaranlıq və beynimdə səslənən həzin, kövrək şerqilər...

Müəllif

Dostumun danışdıqları ilə başlayıb, həyatın içindən süzülən bu romanın sonunda artıq Nəmet özü yox idi. Finalda yalnız Gülçin qalmışdı və bu, təsadüfi deyil.

Roman boyu bir neçə insanın həyatına toxunduq, onların sevincləri, kədərli, arzuları ilə birgə yol getdik, amma bu əsərin əsas ürayı Gülçin idi.

Onun hekayəsi sevgidən yaranmışdı, sanki Allah onu məhz sevgi ilə yığmış, eşqin bütün rəngləri ilə rəsmini çəkmişdi. Mən də Gülçini məhz o sevgi ilə yazdım, onun içindəki eşqi, əlovu, əzmi və ehtirası sözlərə köçürdüm.

Bu romanda hər bir obrazın öz yeri, öz çəkisi vardı. Onlar yalnız xarakter deyildilər, hər biri bir həyatın, bir duyğunun, bir yolun daşıyıcısı idilər. Onların hər birinin məna və yükü oxucunun qəlbinə toxunmaq üçün var idi.

Bu, təkcə bir sevgi dastanı deyil, insan ruhunun incəliklərinə etdiyimiz birgə səyahət idi. Sevgini, kədəri, ehtirası, ümidi, inamı və xəyalları bir araya gətirən bu nağıldakı qəhrəmanların heç birinin həyat yükü Gülçininki qədər ağır deyildi. Səven və tək qalan insanın dərdi dözülməz, yükü çəkilmez olur...

Gülçin bu romanın nəfəsidir. O, təkcə mərd qadın deyil, həm də mübariz bir ruhdur. Sevgiyə, azadlığa, sənətə, özünə inanana və tələylə çarpışan cəsur bir ruh!

O, sadəcə sevir-sevilmək istədi, amma onu tam anlaya bilmədilər. Gülçin həyatın ona verdiyi rolu qəbul etmədi, o, həyatının səhnəsini özü qurdu, ömrünün ssenarisini özü yazdı.

Gülçin nə qəhrəmandır, nə də qurban - öz təleyini seçdiyini düşünsən bir qadındır. Amma əslində biz təleyi seçmirik, tələ özü bizə lazım olanları seçir...

Gülçin həyatda ən çətin olanı etdi: hamını bağışladı, amma heç kimin yanında qalmadı, qala bilmədi... O, öz mərd və ləyaqətli qəlbi ilə bir uşağın atasız böyüməsinə razı olmadı. Halbuki istəsəydi, həyatında başqa seçim edərək, yalnız öz xoşbəxtliyini düşünərək de yaşaya bilərdi. Amma onun vicdanı buna razı olmadı.

Onun bu seçimi sevginin ən təmiz, ən səmimi forması idi: bir körpənin təleyinə görə Gülçin bütün öz arzularından, hətta ən dərin isteklərindən belə məhrum oldu, onları arxa plana keçirdi. O, sevgi yolunda öz şəxsi xoşbəxtliyindən də keçdi, öz dünyasının rənglərini tədricən solğunlaşdırdı. Arzularından imtina etdikcə, həyatın Gülçin üçün cəlbədiri, parlaq rəngləri tədricən yoxa çıxdı, ruhunda dərin bir boşluq yarandı. Hər keçən gün onun üçün bir az da xatirələrdə yaşanan qaranlıq bu labirintə çevrildi, sanki həyatın özü də onun üçün əbədi bir səssizlik və kədərdən ibarət bir tabloya çevrildi...

Getmək həmişə ağırdır və ağırlandır... Hər addımda üreyinin bir parçası arxada qalır, gözələrin dərin kədərdən dolur. Bəzən susmaq bağırmaqdan daha dərin, daha mənalı olur; çünki susğunluğun içində gizlənən kədər və duyğular, ən şiddətli səs-küydən daha təsirlidir. Və bəzən ən böyük sevgi - kimseyə aid olmadan, heç kimin ağuşuna sığınmadan, yalnızlığın içində yaşamaqdır. Bu sevgi, həm sərt, həm də səfdir; insanın ruhunu azad edən, amma eyni zamanda ən dərinədən sarsıdan bir məhəbbətdir...

Getmək, susmaq, sevmək - bütün bunlar insanın həyatı boyu öz içindəki əbədi mübarizənin hissələridir. Həyatın bu əlçəqləti arasında öz yolunu tapma bilimi, qəti qərar verməyi bacarmaq bəzən ən böyük qəhrəmanlığa çevrilir.

Mərkəzində Gülçinin günəş kimi yer aldığı bu həyat hekayəsi - sükutun, seçimlərin, sevginin, azadlığın və bağlılığın iç-içə doluşduğu mürekkəb bir nağıldır. Burada bütün insanlığa aid yaşantılar var.

Həyatın ədaləti, bəlkə də budur ki, heç kimin tamamilə doğru, heç kim də bütövlükdə səhv deyil. İnsanlar bir rəngdən deyil, sayızsız-hesabsız rəngdən ibarət bir palitradır. Hər kəsin içində ziddiyyətlər yaşayır - bir tərəfdə saf niyyətlər, digər tərəfdə gizli qorxular, bir anlıq işıq, bir anlıq qaranlıq...

Doğru ilə səhv arasında çox vaxt bulaşır, sanki sisin içində itmiş bir yola bənzəyir. İnsan özü də bilmədən səhv edə, amma sevgi ilə, ümidlə dolu qəlbi onu hər dəfə yenidən dirildir. Bu dünyada heç kimin tamamilə təmiz deyil, heç kimin günahsız deyil. Ancaq elə bu qarışıqlıqda, insanın ruhunda, qəlbində gizlənən o kövrək zənginlikdə həyatın əsl mənası saxlanır.

Hər kəs öz səhvini, öz ağrısını daşıyaraq, amma yenə də öz qəlbində, ya da başqasının könlündə bir az işıq, bir az sevgi, bir az mərhəmət taparaq yaşamağa davam edir. Bəlkə də bu, insanın əsl azadlığıdır - səhvləri ilə barışmaq, qüsurları ilə yaşamaq və yenə də içindəki ümid əlovunu söndürməmək.

Amma bəzən bir insan həyatın ortasında dayanıb kimin hansı yoldan gəlib, hansı yolla çıxıb getdiyini anlamır. İçimdəki bütövlükdə baxmayaraq, bəzən sadəcə bir istək olur - getmək, sadəcə birdəfəlik çıxıb getmək...

Gülçin də çıxıb getdi. Onun qalmaq və yeni bir cığır açmaq seçimi də vardı, amma o sevgisiz yaşamaqdansa, sevgi qırıntısına qanə olmaqdansa, hamının həyatından çıxıb getməyə üstünlük verdi...

O, zərif idi, amma heç vaxt zəif deyildi. Bəzən insanlar niyə getdiklərini belə anlamırlar. Amma Gülçin niyə getdiyini bilirdi. Onun içində bir ağrı yekələrdi, eynən ana bətnində böyüyən bir körpə kimi... O böyüyən ağrının bir gün doğulmaq çağı gələcəkdi və Gülçini də özü ilə götürüb aparacaqdı... Çünki o ağrıya da ana lazım idi və Gülçindən yaxşı heç kim o ılıtaq və böyük ağrıya analıq edə bilməzdi...

Gülçinin son tablosu cəsarətli bir ruhun dünyaya üsyanı idi. Qonaqlar bu tabloun qarşısında susdular. Çünki hər kəs o anda öz həyatındakı hansısa gedişi, ayrılığı, imtinanı və əbədi vidanı xatırlayırdı.

Bu təleyi və bu sonluğu mən yazmamışdım, mən sadəcə onun təleyinə şahid oldum, onu müşahidə edərək həyatının rənglərini sözlə qələmə aldım. Onun fərqlərini danışdı, mən isə bütün bunları sözə çevirdim. Sonda su perisi kimi dənizin eşqinə sığınan qadın müəllifin deyil, əslində həyatın gerçək əsəri idi!

Gülçin başa düşdü ki, kimsə ömründə sadəcə ötəri bir fəsil olmaq, kimsə ssenarisində epizodik rol olmaq yetərli deyil. O, yalnız bir mövsümün adı olmaq istəmədi, ömrü yoldaş olmaq istəyirdi. Amma bunun mümkün olmadığını gördüyü anda getməyi seçdi. Və mən də indi bu romandan tək və sonuncu müşahidəçi olaraq ayrılıram.

Eynilə bu romanda olduğu kimi, həyatda da gec-tez axıra heç kim qalmır... Qalan yalnız eşqin rəngləri ilə çəkilən tablolar, sevginin qələmi ilə yazılan romanlardır... İnsan gedər, amma onun duyğularından doğulan əsərlər qalır. Sevgi fiziki varlığını yoxluşuna uduzmur. O, formasını dəyişər, fəqət, dərin bir məna-yə çevrilir. Bu mənalara da zamanın əlinəndən qurtulub yaddaşlarda, tablolarla, romanlarda yaşayır...

Və nə vaxtsa, kimsə bir rəsmin qarşısında dayanıb kimsə səssizcə xatırlayırsa, bir romanın sətrində kimsə nəfəsi, yaşantısını mənəli bir ömrün izi duyulursa - deməli, gedənlər tam itib yox olmur.

Onlar başqa məhiyyətdə - yaddaşda, musiqidə, tabloda, romanda elə bu əsərin müəllifi sayaq, elə Gülçin təkə yaşamağa davam edirlər...